1838. No. 59.

# LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 24 JULIJ.

## PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 17 *Julij.* Het geboortefeest der Keizerin van Rusland is den 13 dezer op Furtenstein luisterrijkgevierd. Behalve de Koninklijke familie is bijkans de gansche hooge adel van Silezie op dien blijden dag op dat lustkasteel verzameld geweest, om onze geëerde Koningsdochter de opregtste heilwenschen aan te bieden. Op de hoogste toppen van het reuzengebergte zag men vreugdevuren branden, terwijl de omtrek door eene schitterende illuminatie werd verlicht. Het verblijf der vorstelijke familie in Silezie is eenige dagen verkort. Gisteren werd zij alreeds door het Saksische hof te Pilnits verwacht. Men gelooft, dat de Keizerin niet te Kreutz, maar in de bergstreken van Tyrol het gebruik der baden zal voorzetten, vermits de berglucht eenen zeer gunstigen invloed op hoogstdezelve heeft uitgeoefend. Tegen het einde van Augustus verwacht men het Keizerlijke gezin hier weder terug, omstreeks welken tijd nog verscheidene andere hooge vreemdelingen herwaarts zullen komen. Tot het vieren van den geboortedag onzes geliefden Konings op den 3 Augustus worden in deze residentie reeds groote toebereidselen gemaakt; onder anderen zal in den schouwburg eene nieuwe opera van *Lindpaintner*, *die Macht des Liedes*, worden opgevoerd.

De plotselinge dood van den Professor *Klenze* heeft des te meer verslagenheid verwekt, omdat hij, ten gevolge van groote afwijkingen van den leefregel, aan de cholera moet zijn gestorven. Gisteren is deze verdienstelijke man door de professoren der universiteit, het stedelijk bestuur en vele honderde studenten naar de laatste rustplaats gebragt. De hoogeschool verliest in den overledenen eenen uitstekenden onderwijzer en de stad eenen ijverigen vertegenwoordiger.

In onze staatkundige gezelschappen beschouwt men de zamentrekking van een legerkorps aan den Rijn, als ook de overige krijgstoerustingen in de andere landen van Europa, als eene demonstratie, die niets anders heeft te beteekenen dan iedere mogendheid in hare grenzen te doen blijven.

Uit Silezie schrijft men: Wij zien eenen rijken oogst te gemoet. Niet te min blijven de graanprijzen rijzende en hebben onder anderen van tarwe reeds eenen stand bereikt, welke men schier hoog zou kunnen noemen. Opmerkelijk is het onderscheid, hetwelk zich tegenwoordig hierin tusschen Silezie en Hongarije openbaart, vermits in het eerstgenoemde land de meeste graansoorten, met name tarwe en haver 150 pCt. hooger staan, dan in eerstgemeld; nog slechts een halfjaar geleden bedroeg dit verschil ter naauwernood 40 pCt.

## DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 18 *Julij.* Het dagblad *le Garde National* van Marseille, deelt in zijn nommer van den 24 Junij ll., een schrijven uit den Levant mede, volgens hetwelk den 21 Junij des avonds te Cairo een brand was ontstaan, die drie volle dagen aangehouden en de schrikkelijkste verwoestingen had aangerigt. Den 22sten des avonds was men de vlammen nagenoeg meester geworden, toen dezelve wederom op twee verschillende punten uitsloegen, hetgeen den gouverneur, *Kabib* Effendi, die tot dus verre schandelijk geweigerd had om een genoegzaam aantal manschappen ter blussching af te zenden, deed besluiten om op ernstige maatregelen bedacht te zijn. Een aantal huizen liet hij in de lucht springen om aan de vorderingen der verwoesting een perk te stellen, hetgeen echter niet vóór in den avond van den 24sten scheen te zullen gelukken. Intusschen leverde de stad, voornamelijk het deel dat door de christen bevolking bewoond wordt, een deerniswaardig schouwspel op; geheele straten lagen in puin verkeerd, en men had eene onberekenbare schade aan koopmanschappen, vooral aan manufacturen, te betreuren. — De Egyptische bevolking en de troepen zelven die tot blussching waren afgezonden, zouden zich, volgens dit berigt, op de verregaandste wijze aan de zucht tot plundering hebben overgegeven en daardoor de ramp nog zoo veel verergerd hebben; de overheid van haren kant, had alles met de grootste gelatenheid aangezien. Onder anderen wordt verhaald, dat de Fransche consul, de heer *Tipel*, vijf en twintig manschappen gevraagd had om zijn consulaat te bewaken; na dezelven bekomen te hebben, poogde hij zijne archiven op eene meer veilige plaats over te brengen; doch hiermede bezig zijnde, gaf de wacht die tot beschutting strekken moest, zich aan de plundering van zijn hotel over. — Naar men vernam, had *Mehemed*-Ali aan *Hussein*-Bei gelast, om zich naar het tooneel van dezen ramp te begeven, en de orde te herstellen.

In het *Allgem. Organ für Handel und Gewerbe* leest men het volgende artikel betreffende zamengeperste turf en turfbemesting.

Reeds voor 9 jaren gaf *Kastner* te Erlangen, in het 17de deel van zijn archief voor de kennis der natuur, den raad, om, ter verligting van het transport en ter vervolkomening van het gebruik van turf, denzelven, nadat hij gestoken, of ingeval van vloeibaar modderigen staat, nadat hij gebaggerd was, terstond door middel eener hidraulische pers van Bramah tot volkomen droogheid uit te persen, de uitgeperste mestzuurrijke vloeistof (alsmede allen turfafval en turfmodder) te laten verdampen, en als verdikt mestzuur, met of zonder bijvoeging van loog, asch, kalk, of ook van mergel, ter bemesting vooral van zandgronden, zeer zware leemgronden, enz., te verhandelen, ten einde alzoo de kostbaarder veemest, gedeeltelijk of geheel, door goedkoope turfbemesting te vervangen; terwijl de uitgeperste turf, hetzij zoo als dezelve is, in plaats van hout, of wel de uitgeperste en alsdan verkoolde turf, dat is, de turfkool (die, gelijk bekend is, zonder onaangenamen reuk verbrandt en onder het verbranden meer hitte geeft dan hout, derhalve in vele opzigten zelfs de coke van steenkolen kan vervangen) in stede van houtskool konde worden gebruikt.

De voorslag van *Kastner* werd twee jaren geleden in Bohemen en verleden jaar in Engeland, onderzocht en zeer voordeelig bevonden, hoewel den turf, ten gevolge van het uitpersen zijner vloeibare aardzuurdeelen, een gedeelte zijner brandbare stof wordt ontnomen. Wanneer men in aanmerking neemt, dat het brandhout met elk jaar zeldzamer en duurder wordt, dat de prijzen der steenkolen uit hoofde van derzelver vermeerderd verbruik door de uitbreiding der ijzerwegen, stoomvaartuigen, enz. in prijs moeten toenemen, en men daarbij bedenkt dat Duitschland zeer rijk is aan turfgronden, alsdan lijdt het geenen twijfel, dat het aannemen van *Kastner's* ontwerp voor gansch Duitschland in dubbel opzigt hoogst voordeelig zoude wezen, vooreerst omdat in het gebrek aan hout wordt voorzien en alzoo de bosschen voor uitroeijing zijn gevrijwaard, en vervolgens doordien aan den landbouw eene wezenlijke verligting en toevlugt wierd verschaft. In zijn, voor een paar jaren te Neurenberg bij Stein uitgegeven werkje: *Over de Polytechnologie van onzen tijd* heeft *Kastner* zijne denkbeelden nopens den turf vernieuwd en breeder ontvouwd. Mogten dezelve niet slechts buitenslands het onderzoek waard gekeurd, maar vooral in het land, waar zij derzelver oorsprong hebben, naauwkeurig en op geene te kleine schaal aan ondervinding getoetst en naauwlettend overwogen worden!

WIESBADEN, *den* 13 *Julij.* Gisteren kwam Z. K. H. Prins *Wilhelm* van Pruissen van Coblentz, en laat in den nacht Z. K. H. de Prins van Oranje, met derzelver gevolg, alhier aan, en stapten in het hotel *de vier Jaargetijden* af; heden zijn de beide Prinsen op een diner verzocht bij de Hertogin van Nassau, hetwelk op Hoogstderzelver Jagtslot, in het gebergte, zal gegeven worden.

Het *Frankforter Journaal* spreekt het door de *Munch. Pol. Zeitung* van den Neder-Rijn, dd. 1 Julij ll., omtrent de Keulsche aangelegenheden medegedeelde stellig tegen; gezegde *Zeitung* wilde, dat de vicaris-generaal Dr. *Hüsgen* belast was, de Pauselijke breve, bij welke hij in zijnen post bevestigd wordt, binnen acht dagen na de ontvangst bekend te maken, op straffe van excommunicatie. Te gelijk werd in dat berigt de hoop te kennen gegeven, dat de aartsbisschop, ten gevolge van het verzoek des kapittels aan Z. M. den Koning van Pruissen, ondersteund door Z. H., weder op zijnen vroegeren zetel zou worden hersteld.

Een berigt uit Berlijn, in den *Hamburger Correspondent* medegedeeld, houdt in, dat een gedeelte van het in Polen staande Russische leger dagelijks het bevel verwacht, om naar de omstreken van Zamosc en Wladimierz te marcheren, ter vervanging van andere afdeelingen, welke van Nowgorod naar Staro-Konstantinowo en Kaminiecz moeten trekken. Ook zoude zich bij Odessa een legerkorps onder het opperbevel van den graaf *Woronzow* verzamelen. Natuurlijk worden ook deze bewegingen in verband gebragt met de verschillende tijdingen uit het Oosten, die aldaar eerlang gewigtige gebeurtenissen voorspellen, maar waarin voortdurend de grootste tegenstrijdigheid en duisterheid heerscht.

VAN DEN NEDER-RIJN, *den* 11 *Julij.* Eergisteren zijn de opgeroepene krijgsreserven uit verschillende plaatsen naar hunne respective regementen opgemarcheerd. Het bevestigt zich dat deze maatregel tot nog toe slechts een gedeelte van het 8ste armeekorps betreft, en dat bij de overige nog geen bevel ontvangen is zich op oorlogsvoet te stellen. Er bestaat intusschen geen twijfel of zulks zal binnen kort geschieden, vermits anders die maatregel zich niet verklaren laat. Het is over het algemeen hard, plotseling uit zijne bezigheden, welligt met achterlating van vrouw en kinderen, welker onderhoud van den man afhangt, gerukt te worden, doch de krijgsdienst, daar het grootste gedeelte der manschappen altijd uit landlieden bestaat, is dubbel hard in een oogenblik waarop de oogst voor de deur staat en de handen zoo kostbaar zijn. Bij de zorgvuldigheid, waarmede onze regering dit alles steeds in aanmerking neemt, mag men derhalve vaststellen dat dit oproepen een maatregel was voor geene opschuiving vatbaar, en dat dezelve eene grootere uitbreiding dan tot nog toe zal erlangen. Misschien heeft men wel het luisterrijk jubelfeest te Koblentz eerst willen laten voorbij zijn, alvorens meer nadrukkelijk te werk te gaan. Het doel kan toch geen ander zijn dan eene sterke bezetting der grensdistricten, wanneer van de zijde des Bonds eene militaire bezetting van Limburg mogt worden bevolen. Tot zoodanig doel is echter een volledig armekorps niet te gering. In Belgie ziet men ook bereids, ondanks al het gedruisch, dat in de dagbladen aangeheven wordt, eene zoodanige demonstratie met zekerheid te gemoet, en van den kant der regering is stellig geen daadwerkelijke tegenstand te verwachten. De enkele opschuddingen, die plaats mogten hebben, hetgeen trouwens bij het opruijen der gemoederen door eenige ultrapatriotten niet onmogelijk is, zal het gouvernement kracht genoeg hebben te dempen. Te Brussel worden thans alle pogingen aangewend om gunstiger voorwaarden in de geldelijke aangelegenheden te bedingen, als zijnde dit het eenige terrein, waar wijzigingen te hopen zijn, tot welke men echter natuurlijkerwijze weder de inwilliging van Holland moet hebben. Engeland, hetwelk in dit geval eene der gewigtigste stemmen zal hebben, bevindt zich in dit opzigt in een zonderling dilemma. Terwijl het uit Frankrijk voor vijftig millioenen frs. meer uitvoert dan het er invoert, staat de verhouding tot Belgie geheel omgekeerd, zoodat het zich dit te kort in Frankrijk door Belgie betalen laat en derhalve dit land heeft te ontzien. Van de andere zijde is een zeer groot gedeelte der Hollandsche schuld in Engelsche handen, en indien Holland eens verklaarde dat het zonder de van Belgie verlangde bijdrage, zijne betaling moet schorsen, zou Engeland het meest daarbij verliezen. Hier eene schikking te vinden, aan welke zich alle partijen zullen kunnen onderwerpen, zal aan de Conferentie zekerlijk nog veel en aanhoudend werk verschaffen.

## ENGELAND.

LONDEN, *den* 18 *Julij.* Uit Jamaica en andere westindische kolonien zijn thans berigten van het begin der maand Junij ontvangen, welke de vroegere tijdingen, omtrent de gezindheid van de koloniale besturen, om zelven de negerslaven reeds met den 1 Augustus geheel vrij te verklaren, bevestigen. De wetgevende vergadering van Jamaica had reeds een daartoe strekkend voorstel aangenomen, hetwelk nog maar op de bekrachtiging van den kolonialen raad wachtte. In eenige andere kolonien, zoo als St. Lucia, Trinidad, Bahamas, was men op het punt van insgelijks zoodanigen maatregel tot stand te brengen. — Bij de behandeling van deze zaak in het Huis der lords, heeft de minister *Glenelg* eergisteren berigt, dat hij verwachtte, dat weldra de besturen van al de west-indische kolonien tot de vervroegde vrijverklaring der slaven, op den 1 Augustus dezes jaars, zouden overgaan. De minister gaf daarbij te kennen, dat hij dezen loop der zaak goedkeurde. — Ten gevolge van deze inlichtingen, heeft lord *Brougham* een voorstel, hetwelk strekte om de tusschenkomst van het bewind ter bespoedigde emancipatie der slaven in al de west-indische kolonien te verzoeken, ingetrokken.

In het Huis der gemeenten heeft de minister *Russell* aangekondigd, dat het bewind geneigd was, om, ter vereffening van het geschil over de aan de geestelijkheid in Ierland verschuldigde tienden, en alzoo ter verzekering van de rust in dat land, aan de tiendpligtigen het voorschot van 640,000 p. st., hetwelk reeds van staatswege gedaan is, om aan de geestelijken de achterstallige tienden te voldoen, geheel kwijt te schelden, en hen voorts ook te ontheffen van de betaling der over 1836 en 1837 achterstallige tienden.

De maarschalk *Soult* zal in het laatst dezer week een uitstap naar Liverpool doen. — Onze dagbladen melden, dat de buitengewone Nederlandsche gezant, baron *van der Capellen*, denkelijk aanstaanden Zondag de terugreis naar Holland zal aannemen.

Diezelfde stoom, welke op de ijzeren spoorwegen wagens en menschen in beweging zet, zal thans ook in de toonkunst een emplooi bekomen. Op de spoorbaan tusschen Newcastle en Carlisle in Engeland heeft men het eerst eene proeve genomen om de passagiers ook op muzijk te onthalen, waarbij de stukken door een met de stoommachine in verband gebragt instrument afgespeeld worden. Dit instrument, waarvan de uitvinder een predikant is, met name Dr. *James Birkett*, van Ovingham, gelijkt naar een orgel, en bestaat uit acht pijpen, die een vol octaaf vormen, doch hetwelk de midden- of halve toonen nog ontbeert. De eerste proefnemingen hebben grooten bijval gevonden, ofschoon de uitvinder van het instrument zelf toegeeft, dat hetzelve nog groote verbeteringen noodig heeft, waarvoor het echter ook vatbaar is. Doordringend zullen voorzeker de maatgeluiden van het stoomorgel moeten zijn, als zij het geklater en geknetter op de ijzerbaan overstemmen zullen; maar het zal ook niet weinig eenen ontzagwekkenden indruk te weeg brengen, als een zoodanige wagentrein, die buitendien reeds niet kwalijk naar een vliegend leger van Bacchanten gelijkt, onder het gedruisch van bekkens en trommels, bazuin en orgeltoonen over de aarde henen trekt en de lucht doet weêrgalmen.

De Dagbladen van Demerary meldden onlangs dat te Georgetown en te Berbice aangekomen waren twee schepen van Calcutta, respectivelijk bevracht met 270 en 175 berg-bewoners van Bengalen, Coolies genaamd, daaronder begrepen 6 vrouwen en 11 kinderen. Deze arbeiders waren op speculatie afgezonden door het Huis *Henley*, *Dowson* en *Bestel* te Calcutta, die in de dagbladen aangekondigd hebben dat zij bereids over de 5000 dezer vrije en arbeidzame landbouwers naar Mauritius gezonden hadden. Naar de West-Indien zoude men deze arbeiders, alle kosten daaronder begrepen, voor den tijd van vijf jaren, tegen 1 p. st. 9 sh. 6 p. per maand kunnen engageren, waarvan bij hun vertrek de noodige schriftelijke overeenkomst zou worden opgemaakt.

De *Demerara Gazette* verheft zich tegen deze nieuwe soort van handel in menschen. In een vreemd land, welks taal zij niet verstaan, moeten die ongelukkigen, zegt dat blad, geheel van de genade hunner meesters afhangen. Van de gelden welke de planters voor hen geven, wordt aan de arbeiders zelve slechts weinig verstrekt, zekerlijk minder dan hun toekomt. Genoemd dagblad stelt daarom voor, dat bij hunne landing aan de Coolies de vrijheid zal worden gelaten om tegen betaling der reis- en andere voor hen uitgegevene kosten, hunne eigene dienst te zoeken. Daar buitendien op Demerarij het getal der mannen dat der vrouwen reeds overtreft, wil genoemde *Gazette* verder, dat bepaald worde, dat de eigenaars der schepen gehouden zullen zijn binnen een jaar tijds een gelijk aantal vrouwen over te zenden.

## FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 17 *Julij.* In den afgeloopen nacht is het *Théâtre du Vaudeville* eene roof der vlammen geworden. Om 3 ure ontwaarde men den brand, doch alle aangebragte hulp was te vergeefs. Men heeft niets kunnen doen dan de omliggende gebouwen bewaren. Heden namiddag 3 ure duurt de brand nog voort, doch in het binnengedeelte des gebouws. Men is eenigen tijd voor de koninklijke stallen bevreesd geweest, die bij het theater staan, doch men heeft dezelve nog behouden. De meeste acteurs hebben daarbij schade geleden, doordien vele hunner kleederen zijn verbrand. Mevr. *Albert* heeft alleen voor 15,000 fr. aan cos-

tumes verloren. Deze verschrikkelijke brand wordt aan de gaz toegeschreven.

Er zullen 6000 man troepen naar het kamp van St. Omer marcheren. In September zal er ook kavalerie en artillerie bijkomen, om groote manoeuvres te verrigten.

*Van den 19den. De Courier Allemand*, een dagblad, dat alhier deels in de Fransche, deels in de Duitsche taal wordt geschreven, verzekert, dat er op den grondslag der 24 artikelen door den Koning der Nederlanden met de Bondsvergadering eene conventie zoude gesloten zijn, waarbij de regten van den Duitschen bond in geen gedeelte van deszelfs grondgebied zouden benadeeld zijn, terwijl daarbij voor den vrede van Europa geenerlei gevaar zou te duchten wezen. Volgens de *Augsburger Zeitung*, zoude er ook geene spraak meer zijn, om bondstroepen naar de betwiste deelen van Limburg en Luxemburg te doen oprukken, daar men algemeen in het gevoelen verkeert, dat de Nederlandsch-Belgische zaken eene vredelievende afdoening te gemoet gaan.

## NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 17 Julij*. Naar men verneemt, is de komst van Z. K. H. den Grootvorst-troonopvolger van Rusland, in dit Rijk, ten gevolge van Hoogstdeszelfs langer oponthoud te Koppenhage, wegens ongesteldheid, tot de maand October uitgesteld.

*Van den 18den*. Heden is de 23ste vergadering van de Synode der Nederl. Hervormde Kerk op de gewone wijze gesloten.

*Van den 20sten*. Gisteren ontving men alhier door den telegraaf de heugelijke tijding uit Vlissingen, dat Zr. Ms. fregat *Bellona*, kapt. *Arriens*, waarmede Z. K. H. Prins *Frederik Hendrik* uit de Oost-Indie terug verwacht werd, aldaar was geseind; dat alles wel aan boord was, en dat het schip den togt naar Texel voortzette. Ten gevolge van dit berigt, begaf Z. K. H. de Prins *van Oranje* zich dezen nacht van Tilburg herwaarts, om zijnen jongsten zoon te ontvangen. Tusschen vier en vijf ure dezen middag, kwam de jeugdige Prins, met den kapitein *Arriens*, van den Helder, in den besten welstand op het paleis in het Bosch aan, alwaar de leden der koninklijke familie, welke zich in de residentie bevinden, ter maaltijd vereenigd waren. Men kan zich ligtelijk een denkbeeld vormen van de wederzijdsche vreugde, maar ook tevens van de aandoening, die bij deze ontmoeting, na zulk eene langdurige afwezigheid, en na zoodanig eene treffende gebeurtenis, als het overlijden van H. M. de Koningin onder de leden van het koninklijk geslacht zal geheerscht hebben.

LEEUWARDEN, *den 23 Julij*. Door Zijne Majesteit zijn de navolgende benoemingen gedaan: tot Burgemeester der stad Sneek de heer *S. ten Cate*, Lid van den Stedelijke Raad, en zulks in plaats van den heer *T. Gonggrijp*, overleden; tot Wethouder dier Stad, de heer *H. Wouda*, Lid van den Stedelijken Raad, en zulks in plaats van den heer *J. Cuiper*, wien, op het daartoe gedaan verzoek een eervol ontslag is verleend.

Ingevolge Zr. Ms. besluit van den 18 dezer, is de korvet *Nehalennia*, liggende te Hellevoetsluis, bestemd, om op het einde dezer maand, onder bevel van den kapitein luitenant ter zee *W. A. Lans*, naar de Oost-Indie te vertrekken, ter vervanging van de zich aldaar bevindende korvet *Boreas*, gekommandeerd door den kapitein ter zee *D. W. Paling*, die na de aankomst van eerstgemelde korvet zal repatriëren.

Z. M. heeft Hoogstdeszelfs goedkeuring en tevredenheid doen betuigen aan de matrozen der 2de klasse, *Johannes van Keulen*, *Johannes Jans Kramer* en *Jan Martinet*, dienende op de zich in de Middellandsche zee bevindende brik *Mercuur*, en aan hen doen uitreiken de zilveren medaille, ingesteld ter belooning van edele en menschlievende daden, ter zake van het kloekmoedig hulpbetoon door hen bewezen bij het redden van een over boord gevallen officiersjongen, die, daar zijn linker dijbeen gebroken was, zonder hunne tusschenkomst onvermijdelijk zou zijn verdronken.

Sedert de laatstgedane bekendmaking (*Staats-Courant* van den 14 Mei 1838) zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

Een octrooi in dato 21 Maart 1838, voor den tijd van tien jaren verleend aan *C. Campbell*, te Rotterdam, op de invoering van eene verbeterde wijze van vervaardiging van platen of rollen met verheven oppervlakten, om op papier, zijde, boomwollen stoffen en andere fabrikaten en zelfstandigheden te drukken en te stempelen.

Een octrooi in dato 29 Maart 1838, voor den tijd van tien jaren verleend aan *L. Zilcken*, te 's Gravenhage, op de invoering der uitvinding om in den tijd van twaalf dagen en met eene groote bezuiniging Mest te vervaardigen.

Een octrooi in dato 15 April 1838, voor den tijd van tien jaren verleend aan *T. Ballamy Dale*, te Leamington in Engeland, domicilium verkozen hebbende bij *C. C. Uhlenbeck*, te Amsterdam, op de invoering van eene verbeterde wijze, om zekere geleiachtige zelfstandigheden, bekend onder de benaming van vischlijm te zuiveren, en ook oplosbaarder en tot een algemeen gebruik voordeeliger te maken.

Een octrooi in dato 20 April 1838, voor den tijd van tien jaren verleend aan de *Weduwe Hendrik Duijs* en *Zoon*, te Rotterdam, op de uitvinding van eene zamenstelling, door hen genaamd, branders zetgeil, geschikt om in de Branderijen de Bierbrouwerst Gist te vervangen.

Een octrooi in dato 5 Mei 1838, voor den tijd van vijftien jaren verleend aan *A. Scheerboom*, te Amsterdam, op de uitvinding van een' toestel om in paleizen, bureaux, kazernen, hospitalen, gevangenissen, bijzondere woningen en ook in schepen, bij heete luchtgesteldheid, de temperatuur te verkoelen en de lucht te zuiveren.

Een octrooi in dato 8 Mei 1838, voor den tijd van vijftien jaren, van af den 17 Augustus 1836 verleend aan *W. E. Newton*, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij *C. C. Uhlenbeck*, te Amsterdam, op de invoering van eene verbetering in het gebruiken der voortbrengselen, welke men verkrijgt bij het bereiden van Soda uit gemeen Zoet.

Volgens kennisgeving van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche zaken, dd. 19 Julij, is het *Wetboek van Burgerlijke Regtvordering* thans afgedrukt, en zal verkrijgbaar zijn met den 1 Augustus aanstaande, tegen den prijs van *f* 2,40. De boekhandelaar *A. J. van Weelden*, te 's Gravenhage, is met de uitgifte belast.

De kanonneerboot No. 22, als niet meer voor de dienst geschikt, zal door het departement voor de Marine worden gesloopt. Ter vervanging zoo van deze als van de boot No. 54, welke tot een ander einde is ingerigt, zullen twee booten van het nieuw aangenomen model op 's Rijks werven worden aangebouwd.

Men leest in de *Rotterdamsche Courant* het navolgende: Het departement van Marine, in het afgeloopen jaar 1837 eene nieuwe opneming hebbende doen bewerkstelligen van de zeegaten en vaarwaters van de Goeree en Maas, waarvan de kaart thans in gravure is, en, zoo mogelijk, nog met het einde van het jaar voor het algemeen verkrijgbaar zal zijn, zoo is inmiddels, uit hoofde van de groote veranderingen, welke de vaarwaters hebben ondergaan, dienstig geacht, de bij die kaart behoorende beschrijving te doen drukken, ten einde daarvan door de zeevarenden, welke die riviermonden bevaren, inmiddels reeds gebruik zou kunnen worden gemaakt, tot aanwijzing der vaarwaters, tonnen, baken enz., en is deze beschrijving, tot den prijs van 20 cents per exemplaar, verkrijgbaar gesteld aan de secretarie van het departement van Marine, de secretarien der directien in de hoofd-departementen van Marine, te Amsterdam, Rotterdam en Vlissingen.

Het genoemde blad behelst nog het volgende: Alhier ontvangen berigten van de Kaap de Goede Hoop, tot den 18 Mei, behelzen het uitvoerig verslag van de ontvangst, aldaar Z. K. H. Prins *Willem Frederik Hendrik* der Nederlanden te beurt gevallen. Z. K. H., vergezeld van kapitein *Arriëns* en eenige Hollandsche en Engelsche officieren, reed, op Zondag den 6 Mei, de Kaapstad binnen, alwaar, van het kasteel tot aan de Strandstraat, en langs de Heerengracht, alles met belangstellende aanschouwers bezet was. Eene menigte rijtuigen volgde de koets van den Prins. Zoodra Z. K. H. voor het huis van mejufvrouw de weduwe *de Wit* uit het rijtuig stapte, alwaar eene militaire eerewacht hem ontving, werd het *God save the King* aangeheven, en de Prins van alle kanten met een luid hoezee! begroet. Op den avond van den 9 Mei was de geheele stad geïllumineerd. Aan vele huizen zag men zeer prachtige transparanten, met name aan die van den heer mr. *Neethling* en van de heeren *Sinclair*. Op onderscheiden plaatsen prijkten de borstbeelden van Z. M. den Koning der Nederlanden en van Hoogstdeszelfs Zonen. Jongelieden, met oranje versierd, doorkruisten de straten, welke van vrolijk muzijk weergalmden. De Hollandsche vlag werd rondgedragen, en voor het huis, waar de Prins zijn' intrek genomen had, werden, onder aanhoudende toejuichingen, vuurwerken afgestoken, terwijl eenige Hollanders en Kapenaars het *Wilhelmuslied* aanhieven. Omstreeks zeven ure des avonds kwam het Zuid-Afrikaansche muzijklievend gezelschap de stoep van genoemd huis bijeen, en hief er Nederlandsche volksliederen aan. In het gebouw der koopmansbeurs is een zeer prachtig bal en souper gegeven, bij welke gelegenheid de danszaal met dooreen geslingerde Hollandsche en Engelsche vlaggen versierd was. In één woord, de Prins is, zoowel van gouvernements-wege als door de ingezetenen, op de minzaamste en vereerendste wijze ontvangen. Aan commissien uit de kerkeraden is door Z. K. H. audientie verleend.

Volgens een vergelijkend overzigt van den invoer in onze Oost Indische bezittingen in de jaren 1826 en 1836, voorkomend in het Amsterdamsche *Handelsblad*, heeft dezelve bedragen: aan koopmanschappen in 1826 *f* 10,250,175 en in 1836 *f* 17,848,748; aan specien in 1826 *f* 3,982,822; in 1836 *f* 676,150 (uitgezonderd de gouvernements-goederen, die in 1836 alleen eene waarde van *f* 4,034,035 hebben bedragen). — Uit eene specifieke opgave van de hoeveelheden welke uit verschillende rijken in onze Oost-Indische kolonien in de genoemde jaren, zijn ingevoerd, blijkt, onder anderen, dat er eene belangrijke vermindering in den aanvoer heeft plaats gehad van Amerika, à *f* 445,269, van de kust van Coromandel en Malabaar, à *f* 398,977 en van Manilla, à *f* 187,221. Daarentegen merkt men bij den aanvoer uit Engeland de aanzienlijke vermeerdering van *f* 2,240,083 op; iets hetgeen tot feitelijke wederlegging kan strekken van de beweringen der engelsche periodieke drukpers, dat namelijk Nederland nopens den handel op Java bekrompen te werk gaan en de Britsche koopvaart derwaarts onderdrukken zoude.

---

Door den Breeden Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Zwolle is, uit het vorige zestal het volgende drietal van Predikanten gemaakt: DD. *van Iterson*, te Weesp; *Posthumus Meijes*, Rhenen, en *Wernink*, te Vlaardingen.

---

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

*Binnengekomen:* Den 17 Julij het brikschip *Wilhelm Friedrich*, kapt. S. A. Parr, van Droback; het kofschip *IJpeus*, kapt. H. de Weerd, Jr., van Nerva. Den 18 dito het smakschip *Dorothea Maria*, kapt. D. J. de Groot, van Stettin. Den 19 dito de kofschepen *de Vrouw Antje*, kapt. K. D. de Grooth, van Christiaansand en *Jan Freerk*, kapt. G. H. Smit, van Stockholm; het schonerschip *Minerva*, kapt. L. Ellefsen, van Oostrisoer. — Den 20 dito het brikschip *Vesta*, kapt. W. Swalwell, van Stockton; het schonerschip *Friends*, kapt. Jos. Manning, van Londen; de kofschepen *de jonge Hendrik*, kapt. B. H. Plukker, van Christiaansand en *Elizabeth Maria*, kapt. J. A. Keun, van Nerva.

*Uitgezeild:* Den 17 Julij het tjalkschip *de zes Gebroeders*, kapt. H. J. Waterborg, naar Dantzig. — Den 18 dito het schonerschip *Sarah & Helen*, kapt. J. Atkins, naar Schotland; het kofschip *Jan Fredrik*, kapt. H. H. Kok en het smakschip *de Vrouw Elizabeth*, kapt. J. H. Cappen, beide naar Noorwegen; het stoomschip *Scotia*, kapt. J. Mowle, naar Londen. — Den 20 dito de schonerschepen *Flora*, kapt. John Manning en *Livelij*, kapt. S. H. Finch, beide naar Londen.

---

## *MENGELWERK.*

Aan het volgend stuk over de Longziekte van het Vee geeft de Redactie gaarne eene plaats, en neemt de vrijheid tevens de daarbij gezonden brief te voegen, om des te beter aan de bedoeling van den geachten Inzender te voldoen.

*Mijnheer!*

Ik zend UEd. hiernevens een belangrijk IETS over onze Provincie, in het geval dat de daarin bedoelde noodlottige Veeziekte zich ook in dezelve mogt voordoen, en waarom UEd. hetzelve welligt ook belangrijk genoeg zult oordeelen om door het middel van Uwe Courant openbaar gemaakt te worden.

Het IETS is gedagteekend van den 7 April ll., doch de Heer VAN DER GOES heeft mij berigt, dat sedert dat tijdstip tot op den 9 Mei ll. de daarin omschreven behandeling altijd met denzelfden goeden uitslag en het behoud van het aangetaste Vee is bekroond geworden ten opzigte van p. m. twintig aangetaste Koebeesten, aan hem, deszelfs buren of mede-ingezetenen toebehoorende, en dat dit niet alleen heeft stand gehouden tot op heden in zijne Gemeente, maar ook bij Leiden op de Hofstede Endegeest, is ondervonden, alwaar de Veeziekte uitgebroken zijnde, al zeer schielijk tien of elf stuks Runderen had doen sterven, vóór dat die geneeswijze aldaar door den daarheen gezondenen boer van den Heer VAN DER GOES was aangewend, doch dat na de aanwending daarvan de sterfte had opgehouden en men het aangetaste Vee daardoor verder had behouden.

Hij berigtte mij tevens, dat men in de geneeswijze de aderlatingen (wanneer de benaauwdheden niet ophielden) zoo lang herhaald heeft tot dat het bloed dun en waterachtig werd bevonden, somtijds wel tot twaalf reizen toe, terwijl men het inwendige middel tot het doen ontstaan van afgang heeft doorgezet tot dat deze afspoot, meestal door vermeerdering van het aantal lepels poeder van Sennebladen tot *vier* toe in plaats van *drie*, hetwelk veelmalen te weinig krachtig is bevonden, en zonder zich in het een of ander te storen aan den koortsigen staat waarin het beest zich mogt bevinden,

Met achting noem ik mij

's Gravenhage, den 27 Mei 1838.

UEd. Dw. Dienaar,
R. v. BR.

*Aan den Heer Redacteur van den Konst- en Letterbode.*

Loosduinen den 17 April 1838.

De Longziekte woedt ook in deze Gemeente onder het Rundvee, en de pogingen om de besmette beesten te behouden, zijn, over het algemeen, niet gelukkig bekroond. Alvorens het uitbarsten alhier, heb ik de landlieden vermaand tot behoedzaamheid, en aan de wettelijke bepalingen de meest mogelijke publiciteit gegeven. Publicatien deswege zijn niet alleen afgekondigd en aangeplakt, en in alle de herbergen opgehangen, maar elk der veehouders is daarvan *gratis* een Exemplaar bezorgd, en zij zijn door de gedienstigheid van den Predikant en Pastoor, in de kerken afgelezen.

De hulp van kundige Veeartsen wordt dan ook ingeroepen, en ik dring daarop aan, hoezeer vele veehouders, ziende, dat de kunst zoo weinig baat, wel eens meer vertrouwen stellen in vreemde hulpmiddelen, die echter, in weêrwil der vrome verwachtingen, de zieke beesten niet genezen.

De Heer Mr. A. C. VAN DER GOES, een onzer grootste landeigenaren en houder van een aanzienlijk aantal runderen; een man, die, zoowel voor anderen als in zijn eigen belang, alles aanwendt om nut te stichten, heeft den bijstand ingeroepen van onzen kundigen genees- en heelmeester J. A. VAN ELBURG, dien ik niet te hoog kan roemen wegens den ijver, met welken hij mij steeds ter dienste staat, en deze heeft, op mijne uitnoodiging, mij het bijgaand verslag ter hand gesteld, dat ik de vrijheid neem u voor uwen *Letterbode* aan te bieden, met verzoek, om het over te brengen in dat geacht Weekblad. UEd. zult deze mijne letteren wel daarbij willen voegen, waarbij ik meen te mogen vermelden, dat de behandeling van gezegden Heer J. A. VAN ELBURG den beroemden Professor NUMAN, te Utrecht, deze bekendmaking niet onwaardig is toegeschenen, en dat deze behandeling op twee andere stallen alhier, als behoedmiddel aangewend, gunstige uitwerkselen gehad heeft. Moge het ter beteugeling strekken van deze veeziekte, en althans de aandacht verder opwekken van vee-artsen en eigenaren, en alzoo de pogingen van den steller, van den Heer Mr. A. C. VAN DER GOES, en (mag ik het er bijvoegen) van mij gunstig bekroonen!

*De Burgemeester van Loosduinen:*
D. FRANÇOIS.

IETS, DE LONGZIEKTE VAN HET VEE BETREFFENDE.

Nadat de WelEdel Gestrenge Heer Mr. A. C. VAN DER GOES, vruchtelooze pogingen in het werk gesteld had, om de ook in Z. Eds. stal gekomene thans heerschende Longziekte onder het Vee te bestrijden, en een vijftal aan dezelve verloor, was het Z. Eds. verlangen, dat ik mijne meening omtrent haar, Z. Ed. verklaren, en bij de eerste nieuwe ziekte ter behandeling medewerken zou.

De 5 gestorvenen waren: Eene driejarige, die op den achtsten dag der ziekte haar kalf had afgezet en 4 dagen daarna bezweek. Twee jarige kalven. Twee vijfjarige kalfbeesten (niet afgezet).

Volgens berigt was meest de linker long tegennatuurlijk uitgezet, zonk het zieke deel in het water, en zoo ver het strekte, teekende het borst- of ribbenvlies in hetzelfde gebrek gedeeld te hebben, en was soms moeijelijk van het aan hetzelve vastzittend ingewand los te krijgen. Op grond van deze bevinding zijn wij overeengekomen, om deze ziekte als eene longontsteking (onaangezien de bedekte verschijnselen, waarin zij te voorschijn treedt) te beschouwen, en als zoodanig te behandelen.

EENVOUDIGE OPGAVE ONZER HANDELWIJZE.

Het eerste, dat ter behandeling kwam was een driejarig rund, dat een kalf van zes maanden in had; de eerste teekenen waren: gevoeligheid aan den uijer en langs den rug; onverschilligheid in het voedsel-gebruik; naar die van het paard in kleur en reuk gelijkende pis; spaarzame, drooge mest; langzamerhand verminderen van de warmte der horens en ooren; matheid der oogen; nu zware langzame, dan kortere slagen hebbende pols; korte ademhaling, bij welker ver-

rigting al spoedig de oprekkende spieren van den snuit in beweging komen, die nu nog bij poozen wordt waargenomen, maar binnen weinig tijds aanhoudend met verwijding der neusgaten blijft bestaan, en gepaard gaat met kugchen.

Deze verschijnselen 's morgens opmerkende, vingen wij onze behandeling aan met het doen eener aderlating van vier pinten. en het ingeven van drie spijslepels poeder van sennebladen, stroop en lampolie (vroeger had ik aanbevolen, om zemelen met kokend water tot een' dunnen brij te maken, een stukje zuiver bereide witte zeep en 2 medicinale oncen glauber-zout daarin op te lossen, doch werd er bevonden, dat de koe daarmede niet los raakte). Nu lieten wij vier uren verloopen; het berigt van den stipten opmerker S. Pook was, dat in de eerste twee uren de ademhaling regelmatiger, met minder werking der snuitspieren, en de polsslag gelijker was, maar dat later, de verschijnselen weder bijna als voren waren; en de kuch, die niet gehoord was, is weder kort opvolgend drie reizen waargenomen; de zieke had twee malen, doch nog droogen, mest geleverd; er wordt weder eene aderlating van dezelfde hoeveelheid gedaan, en twee spijslepels van het poeder toegediend. Het aan de lucht blootgestelde laatste bloed der vorige lating was van boven levendig rood, maar omgekeerd vuil bruin, had eenen onaangenamen reuk, was zoo vast als leder en liet den vinger moeijelijk door. Wij verlaten 's avonds de zieke en spreken af, om, indien ook dit laatste bloed nog zoo stug van zelfstandigheid is, over drie uren eene halve hoeveelheid, en mogt er weêr gekucht worden, eer meerder dan minder dan de eerste maal af te laten; er was geen kuch, maar korte in-, en steunende uitademing, en het bloed als boren bevonden. De kleinere lating was geschied, geen purgatief was noodig, doordien er veel en stinkende mest geleverd werd; 's morgens was het beest merkelijk beter, at en dronk, had soms nog eene korte maar geene steunende ademhaling; den geheelen dag deden wij niets en vonden de zieke 's avonds als 's morgens; alleen vorderde de kortheid der inademing onze oplettendheid en bewoog ons om nog eene kleine lating te verrigten, achter de beide schouders de huid bloot te maken en inkervingen te doen (ten welken einde de kopsnepper bijzonder geschikt is, dien men onder het overgaan der lancetten naar zich toehale), waarna ingewreven werd grof poeder van Spaansche Vliegen en een weinig vet, hetwelk naar bevinden dagelijks geschiedde. Des anderen daags (den derden dag der ziekte) kwam het rund ons zeer wel voor; alleen de inwrijving werd onderhouden; het bloed had eene natuurlijke hoedanigheid verkregen, en de koe kon niet meer als ziek maar wel als zwak beschouwd worden; den vijfden dag van hare ziekte leverde zij verschijnselen op van het kalf te zullen afzetten, heeft niettegenstaande het een klein kalf was, eene zware manuale verlossing doorgestaan en draagt de blijken eener goede gezondheid.

Voorts kregen wij in dezelfde dagen en vervolgens drie driejarige onder behandeling, met dezelfde ziekte-verschijnselen als beschreven zijn, van welke twee het kalf op den 4den of 5den dag hebben afgezet; en eene, die op haren tijd een levend kalf voortbragt, hetwelk geslagt zijnde, eene aangestoken linker-long teekende; alsmede eene vijfjarige, die 14 dagen na het kalven ziek geworden is. Twee tweejarige; — drie jarige.

Eene vijfjarige, die in December, volgens getuigenis, een gezwel bekomen had voor aan de borst, hetwelk zoodanig toenam, dat het tot bij de knieën hing, en een aan de regter-lies tot in den uijer; welke gezwellen gekropt zijnde, verdwenen, waaraan ook eene bekomen huidziekte het hare zal hebben bijgedragen.

Deze laatste zieke is echter niet op bovengemelde wijze aangevangen; zij had zeer spoedig een kwijnend, inzinkend voorkomen, gaf een' keer een stuk vlies door de luchtpijp op, hoestte benaauwd van den beginne af, leverde, onaangezien de daartoe gebezigde middelen, geenen mest; geene verschijnselen van eenen naderenden dood ontbraken, zoo dat wij deze verloren; vindende in de borstholte eene aanmerkelijke hoeveelheid stinkende etter, in eenen zak, die door het zamengroeijen van de long met het ribbenvlies ontstaan, en om deszelfs vastheid bezwaarlijk aan deze ziekte alleen toe te schrijven was.

Verre is het van ons, dat, wij door de opregte mededeeling onzer waarnemingen bij deze runderen, zouden wanen het verborgene ontdekt te hebben, of onze ontsteking- en zuiveringskuur anderen willen opdringen; alleen kwam het ons niet onbelangrijk voor, om 1°. dezelve wijzeren in de kunst ter beschouwing te geven, en 2°. om anderen op te wekken tot het doen van waarnemingen of het maken van ziekte-geschiedenissen, door welke men nader en nader opgeleid worden kan tot ware kennis en aanbevelenswaardige besluiten.

De nasporingen der ziekte bij de opening toonen voor het meest toch aan, dat de long bij uitsluiting het lijdende ingewand is; en, na de beschrevene handelwijze heeft dezelve geenen voortgang gehad, zoo dat er veel voor schijnt te wezen, om de ziekte als volgt te beschouwen:

*Bepaling.* Derzelver aard, ontsteking.
„ zetel, de longen, meest de linker.

*Verdeeling.* In eene diepte; de luchtpijptakkige, en
„ „ oppervlakkige; de vaatrijke zelfstandigheid betreffende.

*Kenteekenen.* Zie de beschrevene, en gaat de ziekte (niet ontstekendwerend behandeld wordende) door; openbaren zich van dag tot dag den dood aankondigende en minst ervarenen reeds bekende kenmerken.

*Gevolgen.* Op zijn schoonst genomen is het te vermoeden, dat er schijnvliezen gevormd worden en tegennatuurlijke vasthechtingen zullen bestaan van de longen met het borstvlies, wanneer de genezing niet volkomen geschiedt: een tweede gevolg kan zijn het maken van eene zakswijze etterverzameling, in, of buiten de long in de borstholte; voorts verharding, koudvuur en de dood.

*Oorzaken.* Is het eene in het bloed opgenomene ziektestof? dan zou vermoedelijk het vraagstuk worden opgehelderd, waarom juist in de longen en in geene andere ingewanden de zetel der ziekte is: immers, als men ontleed-, natuur- en scheikundig de voornaamste werktuigen tot het leven en derzelver verrigtingen beschouwt.

*Voorzegging.* Zoodra de voorteekenen kenbaar zijn, en men in de gelegenheid is hulp te verleenen, toeve men niet; want weinig tijds is er noodig, om de ziekte post te doen vatten, maar stelle alles in het werk, om de ontsteking te overwinnen, opdat men zich eenen gunstigen uitslag kunne beloven: en is dit toeven over het geheel genomen niet meest het geval, zoo dat de veehouder eerst zelf (mag ik zeggen) huismiddelen aanwendt, eer de bekwame Vee-Arts geroepen wordt?

*Behandeling.* Van harte wenschen wij, dat de Longziekte onder het Vee ophoude; doch zoo dit het geval niet wezen mogt en het bij meer runderen blijkt, dat ontsteking waarlijk de ziekte is, worde de behandeling derzelve den beoefenaren der geneeskunde van het Vee overgelaten: want ons doel was, om, met bescheidenheid, alleen dat te vermelden, wat door ons verrigt is.

Loosduinen, J. A. VAN ELBURG,
den 7 April 1838. *Genees-, Heel- en Verloskundige.*

## BOERHAAVE.

De tweede aflevering met Platen van dit zoo belangwekkend Tijdschrift, beantwoordt in alles aan het eerste nommer en overtreft even als dit, in deszelfs geheel het daarvan vroeger uitgekomen Prospectus. De algemeene verspreiding van dit werk, moet dan ook het onmisbaar gevolg zijn, van de goede uitvoering, van den buitengewonen lagen prijs (*f* 4,00 per Jaargang), maar vooral van het bijzonder nut, daarin vervat. — De naam van den wijdvermaarden Hoogleeraar P. Hendriksz, die op dat werk prijkt, komt ons voor een onfeilbare talisman voor hetzelve te zijn.

## PORTRETTEN.

De tweede aflevering van dit fraai werk, overtreft onzes inziens nog de verwachting, die de eerste voor hetzelve had doen opvatten, uitvoering, keus, de personen, alles in een woord, wedijvert om van deze uitgave, volgens de eigene uitdrukking der Uitgevers, een Monument voor de toekomst daar te stellen. De twaalf Portretten, deze aflevering uitmakende, stellen voor:

1. *Chassé.* — 2. *Talleyrand.* — 3. *Tesselschade.* — 4. *Abd-el-Kader.* — 5. *Jan Nieuwenhuijzen.* — 6. *Linneus.* — 7. *Joost van Vondel.* — 8. *Alexander I.* — 9. *Westreenen van Tiellandt.* — 10. *Maria Reigersberg.* — 11. *Willem I.* — 12. *Boerhaave.*

De Heeren Soetens & Fils te 's Gravenhage, kunnen zich vleijen door zulke Portretten te 10 Cents alom te verspreiden, een problema te hebben opgelost, dat die Uitgevers bijzonder eer aandoet.

## SCHOUWBURG, onder Directie A. ENGELMAN.

Op Woensdag den 25 Julij 1838, op algemeen verlangen eene tweede voorstelling van PRECIOSA of HET SPAANSCH HEIDINNETJE; Blijspel. Voorafgegaan van DEN ARMEN DICHTER; Tooneelspel.

Op Donderdag den 26 Julij 1838: MONTIGNI; Vaderlandsch Treurspel. Na hetzelve: DE MEDEMINNAAR VAN ZICH ZELVEN; Vaudeville.

## ANDROÏDE-KLARINETTIST.

Het talrijk bezoek waarmede men deze ANDROÏDE vereerd heeft, doet den Ondergeteekende besluiten, gemeld BEELD nog de volgende dagen aan het Publiek voor te stellen, op *plaats* en *tijd* als vroeger gemeld.

*Woensdag* den 25 en *Donderdag* den 26 Julij. — *Entrée 75 Cents.*

C. J. van OECKELEN Jr.

De Ondergeteekende maakt aan het geëerd Publiek bekend, dat er ten zijnen huize in de Kermis zal worden gehouden MUZIJK en DANSPARTIJ, en wel op Maandag den 30 Julij en Zondag den 5 Augustus, telkens des avonds na tien ure. — *Entrée voor ieder persoon f* 0,75.

Franeker, den 23 Julij 1838. J. HAIMA van der WAL.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapene Dochter, BERNARDINE de VRIES, Echtgenoot van
Noordwolde, J. J. GATSONIDES,
den 16 Julij 1838. *Rijks-Ontvanger.*
*Eenige kennisgeving.*

*** Heden beviel van eene Dochter, mijne geliefde Echtgenoote J. M. METZ.
Leeuwarden, den 18 Julij 1838. A. J. BRUINSMA.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, IJ. W. WIERING, geliefde Echtgenoote van
Ureterperverlaat, den 18 Julij 1838. J. H. GORTER.

*** Vrouwe S. J. A. Ter HORST, geboren Metz, beviel heden van eene welgeschapene Dochter.
Woudsend, F. H. Ter HORST,
den 18 Julij 1838. *'s Rijks Ontvanger.*

BEETSTERZWAAG, den 19 Julij 1838. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen Zoon, Vrouwe CATHARINA GEERTRUID SALVERDA, geboren van Sloterdijck.

*** Mijne geliefde Echtgenoot H. ANDREÆ, beviel heden van eenen Zoon.
Leeuwarden, den 20 Julij 1838. A. GRATAMA.
*Eenige kennisgeving.*

*** Te Oenkerk beviel heden zeer voorspoedig van eene Dochter, ALIDA BAUDINA KOOPMANS, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 21 Julij 1838. G. T. N. SURINGAR.

*** Heden beviel van eene welgeschapene Dochter MARTHA IJMES FABER, veel geliefde Echtgenoote van
Franeker, den 21 Julij 1838. JAN de JAGER.

*** Heden beviel voorspoedig van eene Dochter Vrouwe E. M. de SWART, geliefde Echtgenoot van
Franeker, den 22 Julij 1838. L. R. FONTEIN.
*Eenige kennisgeving.*

*** Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, Vrouwe TETTJE STAPERT, Weduwe van wijlen den Wel Edel Gestrengen Heer Mr. Jouwert Witteveen, in den gezegenden ouderdom van 80 jaren en bijkans 2 maanden.
Dockum, den 12 Julij 1838.

LEEUWARDEN, den 14 Julij 1838. Heden overleed alhier in den ouderdom van 67 jaren, de Wel Edel Geboren Heer Mr. BERNHARDUS BUMA, in leven laatstelijk oud Grietman van Baarderadeel.
*Eenige kennisgeving.*

*** Heden overleed na een langzaam verval van krachten, tot mijne en mijner Kinderen droefheid, mijn waarde Man O. S. SIETZEMA, in den ouderdom van bijna 73 jaren, na eene genoegelijke Echtverbindtenis van ruim 43 jaren.
Dragten, G. H. HAMSTRA,
den 15 Julij 1838. Wed. O. S. Sietzema.

*** Diep treurende geven wij door deze kennis van het overlijden van ons Dochtertje GEERTRUIDA, welke wij slechts ruim een jaar als de lieveling van ons gezin mogten bezitten.
Leeuwarden, H. de HAAN.
den 18 Julij 1838. Z. de HAAN, geb. Blinxma.

*** Heden morgen te half 5 ure trof mijn ouderhart een gevoelige slag, door het afsterven van mijn geliefden Zoon JOHANNES, in den bloeijenden leeftijd van ruim 19 jaren.
Minnertsga, S. S. REISMA,
den 19 Julij 1838. *Timmerman.*
*Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.*

*** Heden morgen omstreeks acht uur overleed, na eene sukkeling van bijna twee maanden, mijn waarde Echtgenoot MARTEN JACOBS de VRIES, Koopman alhier, in den gezegenden ouderdom van bijna vier en zeventig jaren, na eene echtvereeniging van ruim dertig jaren.
Franeker, A. van HOUTEN,
den 19 Julij 1838. Weduwe M. J. de Vries.
*Deze dient voor eene algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.*

*** Heden overleed mijn veelgeliefde oudste Zoon AREND, aan eene Zinkingziekte van negen dagen, in den jeugdigen ouderdom van bijna 20 jaren.
Harich, den 21 Julij 1838. IDSKE POPPES.

STAAT van de Middelprijzen der GRANEN en andere Objecten, welke in de eerste helft der maand Julij 1838, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting.

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Tarwe, | Witte .. | *f* 8 : 75 | de Mudde. | Boter, .......... | | *f* 0 : 72 | het Pond. |
| | Roode . | - 0 : 00 | ——— | Vleesch, | Koe.... | - 0 : 27 | ——— |
| Rogge, ......... | | - 6 : 05 | ——— | | Kalfs... | - 0 : 00 | ——— |
| Gerst, | Vroege .. | - 0 : 00 | ——— | | Schapen | - 0 : 22 | ——— |
| | Late .... | - 3 : 60 | ——— | Varkens- vleesch, | Versch. | - 0 : 33 | ——— |
| Boekweit, ....... | | - 4 : 60 | ——— | | Gerookt | - 0 : 45 | ——— |
| Haver, .......... | | - 2 : 40 | ——— | Aardap- pelen, | Vroege.. | - 0 : 00 | de Mudde. |
| Witte Boonen, ... | | - 0 : 00 | ——— | | Late.... | - 0 : 00 | ——— |
| Erwten, | Witte... | - 0 : 00 | ——— | Zaad, | Kool..... | - 0 : 00 | ——— |
| | Groene . | - 0 : 00 | ——— | | Raap..... | - 0 : 00 | ——— |
| | Graauwe | - 0 : 00 | ——— | | Lijn...... | - 0 : 00 | ——— |

*Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 16 Julij 1838.*
De Burgemeester,
THIJS FEENSTRA.

## PRIJSCOURANT der EFFECTEN.

Amsterdam, den 21 Julij 1838.

| Nederland. | | | | Gebl. |
|---|---|---|---|---|
| Werk. Schuld à 2½ pCt. | | 55½ | 55¾ | 55⅝ |
| Dito dito...... 5 „ | | 102 | 102¼ | 102⅛ |
| Uitgest. Schuld........ | | 15/16 | 1 1/16 | 1 |
| Kansbilj. van dito..... | | 25¾ | 26 | 25⅞ |
| Amortis. Synd. 4½ pCt. | | 96¼ | 96½ | 96½ |
| Dito dito ..... 3½ „ | | | | |
| Handel-Maats. 4½ „ | | 170½ | 171¾ | 171 |
| Nieuwe dito.. 4½ „ | | | | |
| Dito dito 1837. 4½ „ | | 100½ | 101 | 100¾ |
| Entrepôt-Dok. 4½ „ | | | | |
| O. I. Leening. 4 „ | | | | |
| Dito......... 5 „ | | 99¾ | 100¼ | 99 15/16 |
| Aand. Kansb... 4 „ | | | | |
| Aand. Haarl. Spoorw. | | | | |
| Dito Rotterdam dito | | | | |
| **Frankrijk.** | | | | |
| Insch. Grootb.. 3 pCt. | | | | |
| **Engeland.** | | | | |
| Insch. Grootboek. 3 pCt. | | | | |
| **Spanje.** | | | | |
| L. bij Ardoin £ 85. 5 pCt. | | 21½ | 22¼ | 21 15/16 |
| Dito bij dito, onb. stukk.. | | | | |
| Passive.............. | | | | |
| Deferred ............. | | | | |
| Fransche Uitgestelde... | | 6 | 6½ | 6¼ |
| Engelsche dito ........ | | | | |
| **Portugal.** | | | | |
| Oblig. te Londen 3 pCt. | | 23¾ | 24¼ | 24 |
| **Napels.** | | | | |
| Cert. bij *L. & B.* 5 pCt. | | | | |
| Dito bij *Falc. & C.* 5 „ | | | | |

| | | | | Gebl. |
|---|---|---|---|---|
| Leen. te L. bij *R.* 5 pCt. | | | | |
| Aand. Tavogliere 3½ „ | | | | |
| Aand. te Parijs. 3½ „ | | | | |
| **Rusland.** | | | | |
| O. *H.* 1798 en 1816, 5 pCt. | | 105½ | 106 | 105¾ |
| Dito dito 1828 en 29, 5 „ | | 105¼ | 105½ | 105⅜ |
| Cert. d. 1831 en 33, 5 „ | | | | |
| Obl. te Londen.. 5 „ | | | | |
| Dito te Hamburg 5 „ | | | | |
| Inschrijv. in Assig. 6 „ | | 70 | 70½ | 70¼ |
| Certifi. van dito.. 6 „ | | 70 | 70¼ | 70¼ |
| **Polen.** | | | | |
| Aand. met Lot. fl. 300 *f* | | | | |
| „ „ „ „ 500 - | | | | |
| **Pruissen.** | | | | |
| Aand. met Lot. R. 50 *f* | | | | |
| Neg. Londen 1830 4 pCt. | | | | |
| **Oostenrijk.** | | | | |
| Aand. met Lot. *f* 100 *f* | | | | |
| Dito dito *f* 250..... - | | | | |
| Metalliek....... 5 pCt. | | 103¾ | 103½ | 103⅝ |
| Dito............ 3 „ | | | | |
| Dito............ 2½ „ | | | | |
| Dito te Londen.. 5 „ | | | | |
| W. B. bij *Goll & C.* 5 „ | | 104½ | 104¾ | 104⅝ |
| Dito............ 4 „ | | | | |
| N. Ween. Aand. fl. 500 *f* | | | | |
| **Denemarken.** | | | | |
| Oblig. te Londen 3 pCt. | | | | |
| Brazil. dito dito 5 „ | | 80½ | 81 | 80¾ |
| Louisiana *H. & C.* 5 „ | | | | |
| Darmst. Aand. bij L. | | | | |

De BOTER te Leeuwarden, den 20 Julij 1838, *f* 32,00 à *f* 33,25.
GROVE KAAS *f* 14,00 à *f* 19,00.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 183,00 het Last. — Tarwe *f* 9,33 de Mudde.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw*.

LEEUWARDEN, Vrijdag den 20 Julij 1838: Puik Boter *f* 33,00. Goede Boter *f* 32,00. Afstekers naar waarde.

---

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, op *Zaturdag den 28 Julij e. k.*, des voormiddags te *elf* ure, ten Raadhuize aldaar, aan den minstaannemenden, in het openbaar, te besteden:

*Het doen van eenige HERSTELLINGEN aan de oude Garnizoens Infirmerie alhier, met bijlevering der daartoe benoodigde Materialen, in één Bestek.*

Die hieraan gading maakt kome, ten bepaalden tijd, ten Raadhuize voornoemd, alwaar de Voorwaarden, waarop gezegde Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, voor de belanghebbenden, ter lezing zullen liggen.

Leeuwarden, den 19 Julij 1838.
*Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
THIJS FEENSTRA.
*Ter ordonnantie van dezelven,*
M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD WORKUM, maken bekend, dat men dagelijks ter Secretarie dezer Stad bezig is, en in dezen en den loop der volgenden maand, zich nog onledig zal houden met de Revisie van het Floreen-Kohier, dezer Stad, waarom de belanghebbenden worden uitgenoodigd, wanneer bij hun veranderingen enz. mogten bekend zijn, welke niet in het Kohier zijn opgenomen, daarvan gedurende dien tijd des voormiddags van 9 tot 12 ure, mededeeling ter Secretarie dezer Stad, te doen.

Workum, den 23 Julij 1838.
*Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
C. TROSTE.
*Ter ordonnantie van dezelven,*
A. L. POTMA, *Secret.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HENNAARDERADEEL, convoceren de Onderhoudpligtigen van de Edenser Dorps Opvaart, om te compareren in de Dorps-Kerk te *Edens*, op Woensdag den 25 Julij 1838, des voormiddags te 11 ure, ten einde alsdan te benoemen Gecommitteerden voor de Slatting van gemelde Vaart.

Wommels, den 17 Julij 1838.
*Grietman en Assessoren voornoemd,*
I. F. VAN EIJSINGA, *Vt.*
*Ter ordonnantie van dezelven,*
W. K. HOEKSTRA, *Secretaris.*

HET DIJKSBESTUUR *der Contributie Hemelummer Oldephaert en aanhoorige Zeedijken*, brengt door deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat in deszelfs vergadering van den 22 Mei jl., de derde Uitloting heeft plaats gehad van Vijf duizend Guldens, van de in 1835 ten behoeve der Contributie genegotieerde 65000 Guldens, en dat bij die gelegenheid zijn uitgeloot nummers 11, 23, 24 en 54, ieder groot Duizend Guldens, en nummers 63A en 63B, ieder Vijf honderd Guldens Kapitaal, welke tegen intrekking der Obligatien en derzelver stellen Coupons, betaalbaar zullen zijn ten Kantore van den Heer A. L. POTMA, Ontvanger-Generaal der Contributie, wonende te Workum, gedurende de maand Augustus 1838, ten wiens Kantore tevens, gedurende gemeld tijdstip de Renten tegen intrekking der Coupons van opgemelde Geldleening zullen worden betaald.

Stavoren, den 14 Julij 1838.
*Het Dijksbestuur voornoemd,*
J. MEINESZ, *Vt.*
*Van wege hetzelve,*
H. T. DE JONG, *Secret.*

## VAART-SLATTING.

DE GECOMMITTEERDEN benoemd tot het doen Uitdiepen van het *gedeelte der Wirdumer-vaart*, begrepen tusschen de *Kom* van het dorp *Wirdum* en de *Ringsloot der Wargaster-meer*, en het *eind Vaarts* begrepen tusschen de *Kom van voormeld Dorp* en de zoogenaamde *Tjenne-hoek*, ter lengte van circa 3720 Nederl. ellen, gedenken, ten overstaan van den Heer Commissaris uit het Bestuur der Grietenij Leeuwarderadeel, op *Woensdag den 1en Augustus 1838, des voormiddags ten 9 uur*, ten huize van de *Weduwe Bouwe Theunis van der Kooi* te *Wirdum*, bij *inschrijving* en *opbod* aantebesteeden, het *Afdammen*, - *Droogmaken*, - en *Opgraven* der opgedachte Vaarten.

*De Gecommitteerden voornoemd.*
M. G. RINSMA.
H. P. VAN DER GOOT.
A. J. VAN DER ZEE.

## Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij te *Woudsend.*

OP den negentienden Julij werd door de Hoofd-Directie ter Algemeene Vergadering aan gecompareerde Deelgenooten, ingevolge art. 32 der Statuten, verslag gegeven van den steeds toenemenden bloei dezer Maatschappij, alsmede de Rekening overgelegd van het afgeloopen twee en twintigste Boekjaar; hieruit is gebleken dat: *sedert het vorige jaar ruim zes honderd nieuwe Inschrijvingen hebben plaats gehad*, waardoor het *Kapitaal* met *één en een half Millioen is vermeerderd*, en op den 14 dezer maand, *ruim zestien Millioen telde*; dat er *geene Contributie wegens Brandschade is ingevorderd*, en de *Administratiekosten* voor het ingegane Boekjaar, slechts met *zestig Cents per aandeel* met de gewone verhoogingen betaald zijn.

Ter bekoming van Inlichting en Deelneming, kan men zich bij de onderscheidene bekende Correspondenten, zoo wel in als buiten de Provincie vervoegen.

*Van wege de Directie,*
TROMP,
*Directeur Boekhouder.*

De Ondergeteekenden de eer gehad hebbende de Rekening en Verantwoording van den Heer Directeur Boekhouder, op de algemeene Vergadering op heden te Woudsend gehouden, *op te nemen*, mogen niet voorbijgaan hunne volkomene goedkeuring aan de gedane Rekening te geven, *als hebbende dezelve met alles wat tot deze Administratie betrekking heeft, in de naauwkeurigste orde bevonden*, en bevelen alzoo deze Maatschappij ten sterksten aan belanghebbenden aan.

Woudsend, den 19 Julij 1838.
W. SOMER.
A. STOEP.
H. ONEIDES.

## Verzekering voor Brandschade.

DE GECOMMITTEERDEN *van de Onderlinge Brand-Assurantie-Societeit*, over de kantons *Franeker*, *Bolsward* en *Dronrijp*, herinneren bij deze de daarbij belanghebbenden, dat de inschrijvingen van VEE, HOOI en GRANEN, met den 1 Augustus aanstaande, eindigen. En brengen tevens ter kennis van die genen, welke deze voorwerpen aldus met den 1 Augustus e. k., wenschen verzekerd te hebben, dat de aangaven deswege, in den loop dezer maand Julij moeten geschieden. Hiertoe zal gelegenheid zijn des Maandags in den Prins te Franeker, des Donderdags in den Wijnberg te Bolsward, en Zaturdagen den 21 en 28 dezer, ten huize van *W. Feenstra*, te Dronrijp, telkens des voormiddags van 10 tot 12 ure; zullende na den 1 Augustus e. k. geene aangaven worden aangenomen.

Achlum, den 10 Julij 1838.
*Namens de Gecommitteerden voornoemd,*
DRAISMA DE VRIES, *Boekh. ad int.*

## BOELGOED.

DE Notaris ALBARDA, te Marrum, zal, op Donderdag den 2 Augustus 1838, des namiddags te 2 ure, in de Herberg de Valk te Hallum, ten verzoeke van den Koopman EGBERT PAS, aldaar, bij boelgoed verkoopen: 10 Melke KOEIJEN, 4 RIEREN, 4 beste RIJPAARDEN, 4 WERKPAARDEN, 6 oude VARKENS, 10 BIGGEN, 12 melke en 6 gelde SCHAPEN, benevens 10 LAMMEREN.

## HOUTVEILING.

OP Donderdag den 26 Julij 1838, te 9 ure voor den middag, op den Aarsentuin bij Leeuwarden, ten overstaan van den Notaris Mr. P. ANDREÆ, aldaar: Van vier ladingen extra zware eiken BOOMEN, zeer geschikt voor Landrollen en ligte Molenassen, extra zware beuken BOOMEN, zeer geschikt voor Oliestampers, alsmede eene partij KROMHOUT, HEK- en STEKPALEN, LEGGERS en DAMLEGGERS, enz.; zeer geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Molen- en Wagenmakers, Kuipers, enz.; aangevoerd door den Koopman *G. J. Reitsma*, te Tolbert.

DE Notaris GOS[illegible], te Harlingen, zal, op Woensdag den 25 Julij 1838, te 8 ure des avonds, ten huize van de Wed. *Gebel*, in Benthem aldaar, bij finale toewijzing, in het openbaar, ten overstaan van het Vredegeregt aldaar, verkoopen:

1. Eene HUIZINGE cum annexis, staande aan den Noordkant van de Zuiderhaven te Harlingen, in wijk F, no. 4, Kadaster sectie A, no. 1640; te aanvaarden den 12 Mei 1839.
2. Eenen TIMMERWINKEL, lang 17 el, breed 5 el, benevens een plek GROND, naast het eerste perceel in wijk F, no. 5, Kadaster sectie A, no. 1461; mede te aanvaarden den 12 Mei 1839.
   Deze beide perceelen met regt van zamenvoeging.
3. Een WAGENHUIS, op de Ossemarkt aldaar, in wijk F, no. 95, Kadaster sectie A, no. 1459; te aanvaarden den 12 Mei 1839.
4. Eene HUIZINGE cum annexis, staande aan de Zuiderhaven bij de Zuiderbrug te Harlingen, wijk F, no. 104, Kadaster sectie A, no. 1449; te aanvaarden den 12 Mei 1839.
5. Een PAKHUIS aan de Zuiderhaven aldaar, wijk F, no. 9, Kadaster sectie A, no. 1474, genaamd *het Roode Pakhuis*; te aanvaarden den 1 Augustus 1838.
6. Eene HUIZINGE met INTREK cum annexis, staande aan de Kleine Breedeplaats aldaar, wijk E, no. 117, Kadaster sectie A, no. ..; te aanvaarden den 1 Augustus 1838.
7. Eene WONING, aan het Bolwerk bij de Franeker Pijpen aldaar, wijk G, 312, Kadaster sectie A, no. 890; te aanvaarden den 12 Mei 1839.
8. Eene HUIZINGE cum annexis, staande aan den Zuidkant van de Noorderhaven aldaar, wijk C, no. 129, Kadaster sectie A, no. 615; te aanvaarden den 12 Mei 1840.

DE Notaris W. KUIJPERS, te Vrouwen Parochie, zal, op Maandag den 30 Julij 1838, te 3 ure na den middag, in de Herberg van *W. P. Molenaar*, aldaar, bij boelgoed presenteren te verkoopen, de te velde staande VRUCHTEN in navolgende Landen, als:

1°. 1 Bunder 83 v. roede KLEINE BOONEN, aan den Schilweg te Vrouwen Parochie. 2°. 2 Bunder ruim 28 v. roede HAVER, achter het vorige perceel. 3°. 1 Bunder 60 v. roede ZOMERGARST, achter het vorige perceel. 4°. Circa 70 v. roede ROGGE, achter het vorige perceel. 5°. 1 Bunder 14 v. roede HAVER, achter het vorige perceel. 6°. 1 Bunder 83 v. roede KLAVERBLOEM, aan Attes Weg onder Vrouwen Parochie.
Alles toebehoorende aan de Weduwe *J. G. Dokter*.

7°. 2 Bunder 73 v. roede GROOTE BOONEN, aan de Zuidhoekster Vaart nabij den Molen onder Vrouwen Parochie. 8°. 36 v. Roede VLAS, aldaar. 9°. 73 v. Roede HAVER, aldaar.
Toebehoorende aan *B. T. Polstra* en Wed. *Johs. v. d. Leij*.

10°. Ruim 23 v. roede GROOTE BOONEN, aan den Schilweg te Vrouwen Parochie. 11°. Ruim 45 v. roede GROOTE BOONEN, ten Noordoosten bij Vrouwen Parochie. 12°. 1 Bunder ruim 24 v. roede GROENE ERWTEN, aldaar.
Toebehoorende aan de Wed. *J. J. Hoitsma*.

NB. De gegadigden worden verzocht op tijd en plaats te compareren, om alsdan bij de Landen rond te gaan.

## Uit de hand te koop:

EENE wel ter nering staande en goed beklante BAKKERIJ, staande en gelegen te Franeker, met al deszelfs BAKKERSGEREEDSCHAPPEN, alsmede wat tot den Winkel behoort. Wie hieraan gading maakt, adressere zich in persoon of met vrachtvrije brieven bij S. BAKKER, te Franeker.

## Zeer civiel uit de hand te koop, bij het Last of in massa's:

EENE groote hoeveelheid harde WRAK of PUIN, liggende langs en op den Trekweg van Leeuwarden naar Harlingen; waarvan nadere informatien te bekomen zijn bij de Aannemers van gemelde Trekvaart te Dronrijp, te Franeker en te Harlingen.

## CIRQUE ROYAL,
### onder Directie van J. FOURAUX,
IN HET NIEUW GEBOUW, STAANDE IN DE *SCHRANS*.

Op HEDEN DINGSDAG den 24 Julij, 's avonds ten half 9 ure, op algemeen vereerend verzoek: *Eene tweede extra ordinaire Voorstelling van* DE HUZAREN BRUID en DE DESERTEUR UIT LIEFDE; groote Historische Pantomime Equestre, getrokken uit den dertigjarigen oorlog; met al deszelfs Evolutien, Marschen, Gevechten te voet en te paard, het innemen van een Kasteel; en voorzien met expresselijk hiertoe vervaardigde Decoratien, Costumes en verder Theatraal Toestel; voorts het gevecht om de Vlag, door den Opperwachtmeester *Jules* en *Oskar*, Opperhoofd der Turken. — De Scène valt voor in het Breslauwsche Gebergte. — Voorafgegaan door de brillantste en uitgezochtste KUNSTVERRIGTINGEN TE PAARD, uitgevoerd door alle de Leden van het Gezelschap en onderscheidene gedresseerde Paarden.

Verwacht op *morgen Woensdag* den 25 Julij, tot sluiting van het Cirque, eene LUISTERRIJKE VOORSTELLING.

## BELANGRIJK BERIGT.

DE Eigenaars van het Kabinet van BEWEEGBARE WASSENBEELDEN bedanken hunne begunstigers voor het veelvuldig bezoek, en hebben de eer hun te verwittigen dat hun Kabinet slechts kort te bezigtigen is. Overbodig is het iets tot roem te melden, daar elk *waar* Nederlander met diepen eerbied getroffen wordt bij de beschouwing van de

APOTHÉOSE,

vereeuwiging van onze dierbare Vorstin, van haar die voor ons eene ware Moeder was.

Zij vleijen zich met een veelvuldig bezoek vereerd te worden. Het Kabinet is geplaatst op het Zaailand.

## HARDDRAVERIJ.

MET vereischt consent gedenkt de Kastelein IDE TURKSTRA, in de Nieuwe Herberg te Burum, op Zaturdag den 28 Julij 1838, des namiddags te één ure, te laten Verharddraven: *Een geheel nieuw zeer fraai CHAISGEREID, met HOOFDSTEL, TOOM en LEIDSEL* tot Prijs, en *eene dito BALEINEN ZWEEP* tot Premie; en zulks met driejarige Paarden welke geen Prijs of Premie gewonnen hebben en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

MET consent van den Heer Grietman van Wonseradeel, gedenken de Kastelein F. T. SIJSVERDA en eenige Liefhebbers van Burgwerd, op Dingsdag den 31 Julij 1838, des namiddags precies te 2 ure, te laten Verharddraven, en aan den winner vrij te vereeren: *Eene fraaije ZILVEREN TABAKSDOOS*; door Paarden niet ouder dan drie jaren, die geen Prijs of Premie gewonnen hebben en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

## Harddraverij te Middelstum.

MET voorkennis van den Burgemeester, zal, op Zaturdag den 4 Augustus 1838, worden Verharddraafd, tot Prijs: *Eene brillant ALBASTE PENDULE met twee dito BLOEMVAZEN*, en tot Premie: *Een ZILVEREN TABAKSKOMFOOR.* Alle Paarden worden toegelaten ten genoegen der Keurmeesters. De aangifte der Paarden des middags ten één uur, ten huize van den Kastelein J. MOORLAG.

VIER à zes SCHEEPSTIMMERKNECHTEN kunnen dadelijk vast werk bekomen bij D. & L. ALTA, te Harlingen.

EEN bekwame KAGCHELMAKERSKNECHT, werk begeerende, vervoege zich bij J. VAN DER WIELEN, op de Nieuwestad te Leeuwarden.

EEN ongehuwde ZADELMAKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande en van goede Getuigschriften voorzien, kan dadelijk vast werk bekomen bij de Weduwe G. J. VAN WETTEREN, te Dockum. *Brieven franco.*

## *** DE VRIJE FRIES,

MENGELINGEN, *uitgegeven door het Provinciaal Friesch Genootschap, ter beoefening der Friesche Geschied-, Oudheid- en Taalkunde.* Eerste Deel, tweede Stuk; bij G. T. N. SURINGAR, Uitgever des Genootschaps, en voorts bij de voornaamste Boekhandelaren in het Rijk. De prijs van dit, even als van het *eerste* stuk, waarvan almede nog exemplaren voorhanden zijn, is 60 cents.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.